

ماجرای جدید در وزرا

دیروز عکسی در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست می‌شد که در توضیحش نوشته شده بود: «جایی که سر حجاب خانومارو میارن، الان جلو درش به خانم و آقای سن بالا و به پسر جویون گریه و جیغ می‌زدن، می‌گفتن دخترمون سالم رفت داخل الان، می‌گن داشتن می‌زدن تو سرشون، گریه می‌کردن می‌گفتن بچه‌مون رو کشتن...» بعد از انتشار این گفته‌ها، واکنش‌های زیادی از سوی کاربران شبکه‌های اجتماعی منتشر شد که خواهان توضیح مقامات قضایی در این باره بودند. این اظهارات در حالی گفته شد که از شب گذشته طرحی موسوم به طرح «نور» برای مقابله با بی‌حجابی در سراسر کشور اجرا شده و با انتشار فیلم‌هایی از لحظات بازداشت زنان در خیابان‌ها، واکنش برانگیز شده است. اما دقایقی از انتشار این خبر نگذشته بود که خبرگزاری ایرنا خبری با تیتروفت یکی از ارادل و اوپاش در پایتخت، در گفت‌وگو با یک منبع مطلع منتشر کرد و نوشت: «یک‌نفر از ارادل و اوپاش که قبلاً توسط پلیس به‌خاطر ایجاد ناامنی دستگیر شده بود، در بازداشتگاه فوت کرده است. این فرد اواخر سال گذشته به دلیل ایجاد ناامنی و مزاحمت و اقدام به تخریب چندین خودرو، تحت تعقیب پلیس بود و اوایل فروردین‌ماه امسال دستگیر شد.» به گفته او، متهم که با استفاده از سلاح سرد به ماموران هنگام دستگیری حمله کرد، با شلیک گلوله به پا، متوقف و توسط پلیس دستگیر و برای انجام اقدامات درمانی به بیمارستانی منتقل شد. او با بیان اینکه این فرد سپس برای انجام تحقیقات به معاونت عملیات پلیس اطلاعات تهران بزرگ منتقل شد، گفت: «او در زمان استراحت در بازداشتگاه ساعت ۱۲ شب گذشته فوت کرد که تحقیقات پلیس در این زمینه آغاز شده تا علت فوت مشخص شود.» این منبع آگاه که خواست نامی از او برده نشود به ایرنا گفته که چنین خبری از اساس دروغ است، چون مدت‌هاست کسی را به‌خاطر مسئله حجاب به ساختمان وزرا منتقل نمی‌کنند چون این مکان به نگهداری ارادل و اوپاش، زورگیران و سارقان سابقه‌دار اختصاص دارد. روز گذشته مرکز اطلاع‌رسانی پلیس تهران اطلاعیه‌ای منتشر کرد که طی آن خبر فوت در ساختمان وزرا را تکذیب کرد. در این اطلاعیه آمده: «خبر فوت به دلیل حجاب در ساختمان وزرا کذب و این ساختمان مرکز مبارزه با ارادل و اوپاش و سارقین حرفه‌ای بوده و ارتباطی با سایر مأموریت‌های پلیس ندارد.»

عکس: ایرنا

هم‌میهن جزئیات و پیامدهای بر زمین ماندن اجرای قانون حمایت از معلولان را بررسی کرد

سکوت ۶ ساله

مریم جعفری
خبرنگار اجتماعی

مسیر روشنی نیست، قانون اجرا نمی‌شود، خبری از حمایت‌ها نیست و کسی یادش نمانده که آنها هم شهروند هستند؛ افراد دارای معلولیت، اوایل سال ۹۷ بود که قانون حمایت از معلولان ابلاغ شد، بهترین بند آن، ماده ۲۷ و پرداخت حداقل حقوق کارگر جامعه به این افراد بود؛ قانونی که شیرینی تصویبش مدت زیادی دوام نداشت و حالا با گذشت حدود ۶ سال، همچنان روی زمین مانده. آنهایی که به دلایل مختلف زندگی‌شان تحت تأثیر یک معلولیت ناخواسته قرار گرفته، با اینکه باید شرایط زندگی مناسب از سوی حاکمیت برای آنها فراهم شود، اما در نبود حمایت‌های اجتماعی، اتفاق تلخی برای‌شان رقم خورده؛ گوشه‌نشینی و انزوا، آنها

دچار قهر جمعی شده‌اند، از جامعه و مسئولان و حالا پیش‌بینی‌شان از آینده، باتوجه به گرانی‌ها و وضعیت خوبی نیست. گفته می‌شود، دولت درگیر تحریم‌ها با مشکلات اقتصادی متعدد است، سازمان بهزیستی هم به دلیل کمبود منابع مالی نمی‌تواند از عهده کمک به جامعه پرشمار معلولان برآید، اما اعتراض اصلی آن سوی ماجراست. اینکه افراد دارای معلولیت معتقدند، رفع مشکلات‌شان در اولویت حاکمیت قرار ندارد و طی سال‌های اخیر حتی یک گزارش ملی درباره اقداماتی که برای آنها انجام شده، ارائه نکرده‌اند. مستمری‌ها و کمک هزینه‌های بهزیستی، کفاف زندگی‌شان را نمی‌دهد؛ دو میلیون تومان مستمری می‌گیرند درحالی که هزینه ماهانه‌شان ۱۲ میلیون تومان است. پولی که می‌گیرند حتی کفاف پوشک ۳۰۰ هزار تومانی و پماد ۵۰۰ هزار تومانی را هم نمی‌دهد، چه رسد به پانسمان زخم بستر، سوند و کیسه ادرار.

می‌شوند. محمد عزت‌تور یکی از آنهاست که چندسال پیش به‌دلیل تصادف، دچار معلولیت حرکتی شد: «هر سال به‌ویژه در تعطیلات نوروز، آمار فوتی‌های حوادث ترافیکی اعلام می‌شود و امسال هم این عدد چیزی حدود ۵۰۰ تا ۶۰۰ نفر بود. اما مطمئن باشید که چندین برابر این افراد کسانی هستند که دچار جراحت و معلولیت شده‌اند و از سال ۱۴۰۳، به آمار افراد دارای معلولیت در کشور اضافه شده‌اند. این افراد نیازمند این هستند که دولت برای آنها امکاناتی را فراهم کند و این مسئله فشار بیشتری هم بر جامعه ایجاد می‌کند. اما هر روز و هر سال در حال افزایش هستند و هیچ تدبیری برای آن نیست. در نبود این تدبیرها، اما شرکت‌های خودروسازی خارجی در حال هزینه‌کرد قابل توجهی برای افزایش ایمنی خودروهای‌شان هستند.» او درباره مهم‌ترین مصائب افراد دارای معلولیت هم توضیح می‌دهد: «اما یک نگاه بیشتر در این حوزه نداریم، هرم مارلو در این زمینه توضیح داده است؛ به این صورت که اول باید معیشت تأمین شود تا در مرحله بعد درباره مسائل دیگر که امکان رشد و نمودر جامعه و درخشش را رقم می‌زند، صحبت کنیم. تا زمانی که این مسئله محقق نشود، صحبت کردن درباره دیگر مسائل بی‌فایده است. حتی اگر بحث معیشتی را حل شده در نظر بگیریم، بحث فرهنگی مطرح می‌شود که فقط به افراد دارای معلولیت بر نمی‌گردد.» عزت‌تور با بیان اینکه اغلب افراد دارای معلولیت از تر خورد دیگران -از مسئول تا افراد خرد جامعه- معذب‌اند و آن را از یاد رده‌اند می‌دانند، ادامه می‌دهد: «نگاه به افراد دارای معلولیت به‌دلیل فرهنگ‌سازی‌های نادرست، نگاه مثبتی نیست. نگاه تر کم‌بین یا تصور اینکه کسی کار اشتباهی کرده و نتوان آن معلولیت است، ناشی از همین فرهنگ نادرست است، در حالی که معلولیت به‌عنوان یک احتمال برای همه اقشار جامعه می‌تواند وجود داشته باشد. هر جامعه‌ای نیاز دارد که فرد دارای معلولیت را بپذیرد و مشارکت را برای آنها رقم بزند. چون حذف این افراد از جامعه باعث

محمود کاری
مدیرعامل انجمن
ندای معلولین ایران:
افراد دارای معلولیت
بزرگترین اقلیت
کشورند، اما در
اجرای قوانین
تصویب شده برای آنها
همیشه کوتاهی وجود
داشته و بخش زیادی
از آن هم اجرایی
نشده است. موضوع
معلولیت در عضوی
از خانواده هزینه‌های
زندگی آنها را به‌طور
مضاعفی افزایش
می‌دهد

مشقت معیشت
ازسوی دیگر معلولیت افراد تنها به‌دلیل ازبی، از زمان تولد، تشخیص ندادن به‌موقع یا در دسترس نبودن درمان‌های موردنیازشان نیست، بلکه سالانه ۳۰۰ هزار تصادف رانندگی هم در کشور رخ می‌دهد و از این تعداد حدود ۶۰ هزار نفر دچار نقص عضو و معلولیت

می‌شود که آنها کمتر در جامعه حضور پیدا کنند و همین مسئله، عاملی است برای اینکه نیازهایشان شناخته نشود. مسئولان هم نیازی نمی‌بینند که مشکلات موجود را برطرف کنند. «البته اوتاکید می‌کند که علاوه بر حذف این افراد از جامعه، معضل اصلی بحث افسردگی این افراد است که می‌تواند تمام اعضای خانواده آنها را تحت تأثیر قرار دهد. چون حتی خود خانواده‌ها هم عمدتاً این آگاهی را ندارند که مشارکت اجتماعی برای این عضو از خانواده‌شان ایجاد کنند. مثال این شرایط یکی از دوستان خود من است که از سال ۸۳ تاکنون به‌جز موارد اضطرار، از خانه خارج نشده و به‌طور کامل با جامعه قطع ارتباط کرده است.

چشم بستن روی ۱۰ درصد جمعیت

عزت‌تور، یکی از عوامل مهم دیگر درباره این که افراد دارای معلولیت خودشان را از جامعه حذف می‌کنند، اجرا نشدن قانون حمایت از افراد دارای معلولیت می‌داند: «براساس این قانون دولت موظف است، اندازه حداقل حقوق کارگر جامعه به آنها پرداختی داشته باشد اما تاکنون محقق نشده است. بهزیستی به افراد دارای معلولیت یک هزینه ماهانه حدود ۶۰۰ هزار تومان پرداخت می‌کند و امسال احتمالاً افزایش پیدا خواهد کرد که شاید حتی به یک میلیون تومان نرسد. این حقوق افراد دارای معلولیت باید محقق شود، چون آسیب‌های جامعه را کم می‌کند. حمایت‌مالی این افراد، آنها را مستقل می‌کند تا کمتر سرپا خانواده و دولت باشند. فرد آسیب‌دیده اگر رها شود، دچار آسیب‌های دیگری می‌شود و بار مالی و مشکلاتی برای دولت خواهد داشت، درحالی که نمی‌توان آثار مثبت مستقل شدن این افراد را نادیده گرفت.» به گفته عزت‌تور، مسئولیت هر نهادی در قبال افراد دارای معلولیت کاملاً مشخص است، اما این افراد حتی از داشتن یک پله ساده برای تردد آسان در شهر محرومند. قرار بود مراکز تجاری و عمومی برای افراد دارای معلولیت دسترس پذیر باشند اما همین حالا ساختمان‌هایی می‌سازند که این مسئله در آنها دیده نمی‌شود. هتل بین‌المللی در یکی از جزایر جنوبی افتتاح می‌کنند، بدون در نظر گرفتن فضایی برای تردد افراد دارای معلولیت. حتی حمل‌ونقل عمومی هم درباره تردد افراد دارای معلولیت مناسب نیست، برای تردد این افراد ون‌های خاص در نظر می‌گیرند که شاید ۶ ماه خدمت ارائه کند اما در ادامه به‌دلیل هزینه‌های بالا این خدمت‌رسانی قطع می‌شود که خود یک آسیب جدید روحی برای افراد دارای معلولیت است، چون ارتباطشان قطع می‌شود. او ادامه می‌دهد: «انواع معلولیت‌ها هم هرکدام نیاز به برنامه‌ریزی مشخص دارد اما در کشور ما قوانین به‌صورت کلی تصویب شده که همان هم اجرا نمی‌شود. اولویت دولت به‌دلیل شرایط بد اقتصادی این است که به این مسئله توجهی نداشته باشد.» به گفته او، هر سال مبلغی به‌عنوان عیدی به حساب این افراد واریز می‌کردند؛ چیزی حدود ۶۰۰-۵۰۰ هزار تومان، اما امسال همان را هم قطع کردند و گفتند، هیچ بودجه مصوبی برای آن ندارند. عجیب است که کیفیت زندگی یک قشر ۱۰ درصدی، دیده نمی‌شود و در اولویت قرار نمی‌گیرد.»

یک اتفاق خوب بدون اجرا

«در حوزه حمایت از معلولان، یک اتفاق خوب رخ داد و آن هم تصویب و ابلاغ یک قانون در سال‌های ۹۶ و ۹۷ بود که برگرفته از اراده سازمان‌های مدنی معلولان بود و منجر به تصویب یکی از استثنای‌ترین قوانین درباره این قشر از جامعه شد. اما اتفاق بد این است که همین قانون هیچ چار چوب مشخصی ندارد و بودجه مصوبی هم برای آن در نظر نگرفته‌اند.» اینها را سهیل معینی، مدیرعامل انجمن باور که در حوزه نابینایان فعالیت می‌کند، به هم‌میهن می‌گوید. به گفته این فعال حوزه معلولان، در این قانون